

Notat om håndtering af Karen Melchiors arbejdsmiljøsag

Jeg er blevet bedt om at bistå medlem af Europa Parlamentet Karen Melchior (KM) med udarbejdelse af et notat om det hændelsesforløb, der ligger forud for det Radikale Venstres beslutning om at sanktionere hende i foråret/sommeren 2022, og de overvejelser dette giver anledning til.

Jeg har i forbindelse med udarbejdelsen gennemgået hændelsesforløbet og den dokumentation, der knytter sig til det, herunder det radikale venstres Kontaktinstans' (KI) anbefalinger, arbejdsmiljøundersøgelse af KM's kontor fra januar 2022 og dokumenter og korrespondance mellem KM og det Radikale Venstres kontaktinstans, forretningsudvalg (FU) og hovedbestyrelse (HB) samt landsledelse og sekretariatschef. Jeg har ligeledes deltaget som bisidder for KM på møde i FU i foråret 2022.

Der er ikke tale om en advokatundersøgelse, og jeg har ikke talt med andre end min klient og gennemgået det materiale, jeg er blevet forelagt.

Gennemgangen giver anledning til de følgende bemærkninger:

- 1) KI's Konklusioner drages substantielt allerede i den første vurdering, som fremsendes 29. september 2021. Herefter udbygges disse blot og forstærkes med egentlige sanktionsanbefalinger.

Vurderingen og de tilknyttede anbefalinger bygger på henvendelser, som ikke kan verificeres indholdsmæssigt, og de fremsættes uden forudgående dialog med KM.

KM kan ikke meningsfuldt deltage i en forudgående dialog, fordi hun ikke kan præsenteres for det materiale, som er tilgængeligt for KI. Dette på trods af, at KM gentagne gange giver udtryk for, at materialet kan anonymiseres.

Væsentlige informationer, som tilgår KI, lækkes løbende i Ekstra Bladet i, hvad der forekommer som en koordineret kampagne. Det kan ikke konstateres, hvor disse lækager kommer fra, men de bevirker, at KM fra starten skal forsvare sig, og ikke har et neutralt og fortroligt sted at fremlægge sine synspunkter og dokumentation.

Det må formodes, at den voldsomme – og ensidige – medieomtale er medvirkende til, at KI fremkommer med sine foreløbige konklusioner og anbefalinger uden at have sagen oplyst tilstrækkeligt, og uden at have mødtes med KM under betryggende rammer, hvor KM inden et møde har mulighed for at sætte sig ind i det materiale, KI bygger sin vurdering på.

Det fremføres af KI/FU, at KM har været usamarbejdsvillig i efteråret 2021, hvor KI forsøgte at få hende i tale. Hertil må bemærkes, at KM's ønske om ikke at deltage i disse "uformelle indledende fact-finding samtaler" uden først at kende omfanget og indholdet af klagerne (naturligvis anonymiseret), ikke kan føre til den konklusion. Den uformelle tilgang til sagsoplysningen er dybt problematisk, fordi den fører til vilkårlighed, og de uformelle oplysninger bliver lagt til grund som faktum.

Når KI over for KM den 12. oktober 2021 anfører, at "... *Dette er således ikke jura, men sociologi.*" samt oplyser, at ingen har klaget over specifikke overtrædelser af samværspolitikken, er det overraskende, at disse sociologiske undersøgelser senere anvendes i en sanktionsramme, og at KM efterfølgende som en hovedanke beskyldes for alvorlige og gentagne brud på samværspolitikken.

I oktober 2021 har KI talt med de personer, som har henvendt sig. Der "tegnes et billede" af en generel kultur på arbejdspladsen, men der er ingen konkrete eksempler, der er ingen klager over specifikke brud på samværspolitikken. Uden et eneste konkret eksempel – hvilket er erkendt af KI, jf. mailen af 12. oktober 2021 – anvendes dette (for)tegnede generelle billede til at anbefale alvorlige sanktioner i KI's endelige vurdering af 17. december 2021.

Det er stærkt kritisabelt, at foreløbige anbefalinger bliver dominerende for resten af sagsforløbet, uanset at de bygger på et grundlag, som aldrig er blevet udsat for kontradiktion eller blot forelagt for KM, inden de vedtages. Dermed er der reelt aldrig foregået en nuanceret behandling af henvendelserne af en upartisk instans inden, der træffes afgørelse. Mødet mellem KM og KI finder først sted, efter at KI har udtalt

sig i sagen. De har taget stilling, og kan dermed hverken anvendes som forligsinstitution eller neutral opmand.

Det materiale, KI bygger sine konklusioner på, er faktisk bestridt af KM, uden at dette inddrages eller blot refereres. Særligt vedrørende kolerisk adfærd, henvendelser uden for arbejdstiden og samarbejdsvanskeligheder med personalet. KM's faktuelle indvendinger, som blandt andet blev fremsat på mødet den 1. november 2021, blev ikke vurderet neutralt eller undersøgt nærmere. De anvendtes tværtimod alene som argument for KM's manglende selverkendelse, hvilket KI lægger afgørende vægt på i sagen.

Samme henvisning til manglende selverkendelse tillægges afgørende vægt af FU efter deres møde med KM i foråret 2022. Dermed har KM reelt ingen mulighed for at få sine synspunkter hørt, idet fremsættelsen af dem blot understøtter en allerede draget konklusion.

Dette kan ganske enkelt kategoriseres som "Confirmation Bias", og det illustrerer til fulde værdien af vores forvaltningsretlige garantier, som desværre ikke gælder foreningsretligt. Sagsoplysning, partsaktinsigt og partshøring er til for at sikre materielt korrekte afgørelser. I den nærværende sag har udfaldet været givet på forhånd, fordi enhver udfordring af faktum blot understøtter narrativet om manglende selverkendelse. Havde der været tale om en ansættelsesretlig problemstilling, ville anvendelsen af anonyme oplysninger slet ikke have været tilladt.

- 2) Konflikten mellem de to MEP-kontorer bliver registreret, men aldrig håndteret. Den udskilles fra KI's behandling af arbejdsmiljøhenvendelserne, hvilket forekommer helt korrekt og også efter KM's ønske, selvom hun blev rådet til at inddrage dem i KI's sagsbehandling af landsformanden. Isoleret set har arbejdsmiljøet på KM's kontor heller ikke noget at gøre med relationen til MHP's kontor. Dette synspunkt må dog modificeres på to afgørende punkter:

Når samarbejdsrelationen er dårlig, eller ikke-eksisterende, lægger dette et betydeligt ekstra pres på KM's kontor, såvel direkte i form af usikkerhed og manglende

holdånd, som indirekte, idet KM's egen trivsel var betydeligt udfordret, hvilket afspejler sig i hendes medarbejders trivsel. Dette er tydeligt markeret i APV-undersøgelsen fra januar 2022.

I en perfekt verden har det mangelfulde samarbejde mellem MEP'erne ikke meget at gøre med arbejdsmiljøet på det ene kontor. I en uperfekt verden er der direkte sammenhæng, og en ledende medarbejder, som bliver afskediget af KM, og efter EU parlamentets HR-kontor har gennemført en fuldstændig proces og erklæret sig enig i beslutningen, bliver øjeblikkeligt ansat af MHP. Kort efter starter EB artikelserien om arbejdsmiljøet på KM's kontor med anonyme kilder.

Den manglende håndtering af konflikten mellem partiets to MEP'ere fra centralt hold er påtalt gennem flere år af KM, men uden at dette har medført reelle ændringer. Det er dokumenteret i APV'en fra januar 2022, at konflikten skader arbejdsmiljøet på KM's kontor. Konflikten er politisk og skal håndteres af partiets centrale ledelse. Dette er aldrig sket.

- 3) APV'en som er udarbejdet af Mindwork er et centralt arbejdsredskab i sagen. Dette er anerkendt af både partiet og KM. Dog lægger FU / HB alene vægt på dele af APV'ens anbefalinger, mens håndteringen af en grundlæggende årsag til det dårlige arbejdsmiljø – konflikten i EP-gruppen – kun er nævnt i meget begrænset omfang af FU i den efterfølgende sagsbehandling.
- 4) Processen i foråret 2022 bærer tilsvarende præg af, at partiet allerede har konkluderet på hændelsesforløbet. KM bliver sygemeldt efter gensidig aftale, og hun drøfter i fortrolighed muligheden at forlænge denne sygemelding med sekretariatschefen. Denne fortrolige drøftelse (og efter omstændighederne også KM's sundhedsoplysninger) bliver uden KM's accept eller blot orientering videreformidlet som faktum af sekretariatschefen til hendes sekretariat.

Dette forstærker indtrykket af, at processen ikke har haft til formål at mediere eller finde en mindelig løsning på et arbejdsmiljøproblem på KM's kontor – som essentielt udspringer af en personlig konflikt med den nu fratrådte kontorleder – men derimod at presse KM til at nedlægge sit mandat.

I løbet af sin sygemelding blev KM gentagne gange bedt at mødes med landsformanden, hvilket hun på daværende tidspunkt ikke var i stand til, og hvad der i øvrigt ikke kan forventes, henset til sygemeldingen. I løbet af april måned står det dog klart, at der ikke leveres på de opgaver, der var aftalt på kontoret mellem sekretariatschefen og KM i forbindelse med sygemeldingen. Dette bevirker, at KM ser sig nødsaget til at genoptage arbejdet på kontoret.

Hele forløbet kulminerede ved et møde i FU, hvor KM med bisidder fik allokeret ca. 30 minutter til at fremkomme med sine bemærkninger og svare på spørgsmål fra FU. En så kursorisk behandling af et så langt og komplekst hændelsesforløb bestyrkede atter opfattelsen af, at det aldrig har været FU's intention at gennemgå sagens oplysninger sagligt og upartisk, men at konklusionen var draget på forhånd.

Konklusion

Det er ubestridt i sagen, at KM ikke er blevet beskyldt for specifikke overtrædelser af samværspolitikken, mens KI behandlede medarbejderhenvendelserne. Senere er hun, blandt andet af landsformanden, blevet beskyldt for grove og gentagne overtrædelser af samværspolitikken, dog uden at kunne få specificeret eller eksemplificeret, hvad indholdet i disse overtrædelser skulle være.

Det er ligeledes ubestridt, at KM ikke kunne få oplyst, hvad det så var, hun blev beskyldt for, før mødet med KI i november 2021. På dette tidspunkt havde Ekstra Bladet offentliggjort en forholdsvis omfattende artikelserie, hvori en række rygter kom til at fremstå uimodsagt, og KI havde fremlagt foreløbige anbefalinger, som siden da har stået uforandrede.

KI's manglende sagsoplysning har betydet, at rygter er blevet lagt til grund som faktum, og at KM aldrig har fået mulighed for at kommentere på de forhold, hun er blevet beskyldt for. Selv efter gennemførslen af APV-undersøgelsen i januar 2022 er KM ikke blevet præsenteret for én eneste specifik overtrædelse af samværspolitikken. Der er ikke henvist til én eneste konkret episode eller givet ét eksempel i hverken KI's undersøgelsesmateriale eller i APV'en, hvor KM skulle have handlet grænseoverskridende, men alene et "generelt billede".

Det er et særdeles spinkelt grundlag at iværksætte så drastiske sanktioner på, og det er nærliggende at konkludere, at Ekstra Bladets opmærksomhed om sagen har været medvirkende til at presse organisationen til at handle, inden forholdene var tilstrækkeligt belyst.

KM har oplyst, at hun i forbindelse med sin sygemelding i februar 2022 meddelte sin kontorleder og partiets sekretariatsleder, at hun ville fortsætte med at stemme online i plenarforsamlingen i afstemninger, hvor hendes stemme kunne være udslagsgivende.

Dette skyldtes, at parlamentet ikke anvender clearing eller suppleanter, at der aldrig har været rejst kritik af KM's politikførelse, og fordi al stemmeafgivning alligevel foregik remote. Det blev ikke kommenteret af kontorlederen eller sekretariatslederen, men blev åbenbart heller ikke kommunikeret videre til partiets ledelse, hvilket var uheldigt.

FU's og HB's reaktioner i foråret 2022 har forstærket KM's opfattelse af, at udfaldet af hændelsesforløbet reelt var afgjort på forhånd, og at hun ikke havde nogen mulighed for at påvirke det. KM blev gentagne gange bedt om at forklare sig over for landsformanden, men uden at have noget konkret grundlag at forklare sig på, og uden at dette foregik i en proces, hvor KM's forklaring kunne inddrages i en efterfølgende beslutning.

Sammenfattende må det konkluderes, at de forvaltningsretlige principper om saglighed, partshøring, partsaktindsigt og sagsoplysning alle er blevet tilsidesat i hændelsesforløbet. Det samme er processuelle principper om kontradiktion og bevisbyrde-regler. Det er ikke retsgarantier, som KM har krav på, da der ikke gælder nogen foreningsretlig pligt til at overholde dem. Men de er skabt for at sikre, at man træffer materielt korrekte beslutninger på sagligt grundlag, hvilket der kan rejses betydelig tvivl om i denne sag.

København

10. august 2022

Troels Rovsing Koch

Advokat